

Hoe kunnen wij als mensen in harmonie met de natuur leven?

Een interview met Marja de Vries,
gehouden op vrijdag 25 mei 2018

Op het symposion van 11 november 2017 heb ik naar aanleiding van mijn eerste boek 'De Hele Olifant in Beeld' een korte samenvatting gegeven van de zeven universele wetten die ten grondslag liggen aan de achterliggende ordening van het universum. Om nu in dit interview van die samenvatting opnieuw weer een samenvatting te maken zou de inhoud van het boek echt te kort doen. Liever verwijs ik de lezer van deze symposionbundel, mocht die daarin geïnteresseerd zijn, naar dit boek (uitgegeven door uitgeverij Ankh-Hermes in 2007 met inmiddels al een 10^e druk).

Inzichten van wijsheidstradities en wetenschap

In 'De Hele Olifant in Beeld' beschrijf ik de universele wetten in de eerste plaats op basis van de gemeenschappelijke inzichten van vele verschillende wijsheidstradities. Vervolgens heb ik gekeken in welke mate recente baanbrekende wetenschappelijke ontdekkingen inmiddels met deze eeuwenoude inzichten overeenstemmen. Ik heb me door mijn studie biologie met als specialisatie ecologie wel met wetenschap bezig gehouden maar ik ben geen wetenschapper. Dat is niet mijn beroep en ik doe geen wetenschappelijk onderzoek. Bij het schrijven van mijn boeken staat voor mij voorop dat ik probeer de waarheid zoals ik die ervaren heb, helder weer te geven. Daarvoor gebruik ik zowel mijn innerlijk weten en intuïtie als mijn ratio. Dat is in lijn met de zevende universele wet, de Wet van de Dynamische Balans, die ik in het boek beschrijf.

Deze universele wet maakt duidelijk dat alles bestaat uit twee tegengesteld gerichte, maar complementaire aspecten. Het betreft een naar buiten gerichte beweging en een naar binnen gerichte beweging waartussen een dynamische balans bestaat. Sommige wijsheidstradities noemen de naar buiten gerichte beweging mannelijk en de naar binnen gerichte beweging vrouwelijk. We kunnen deze twee aspecten herkennen in veel verschillende complementaire paren, dus niet alleen als de dynamische balans tussen het mannelijke en het vrouwelijke, maar ook bijvoorbeeld als de balans tussen ratio en ge-

voel en tussen hoofd en hart. Omdat alles uit beide aspecten bestaat zijn beide aspecten aanwezig in ieder individu – dus zowel in mannen als in vrouwen – maar bij mensen in onze westerse cultuur is er vrijwel altijd een onbalans in de richting van het mannelijk aspect. Het was mijn bedoeling om voor zoveel mogelijk mensen op een toegankelijke manier het holistisch wereldbeeld te beschrijven. Ik vraag mensen expliciet om niet te geloven wat ik schrijf (of zeg). In plaats daarvan nodig ik mensen uit om bij zichzelf na te gaan of dat wat ik schrijf (of zeg) mogelijk resoneert met hun eigen innerlijke waarheid. Het is in mijn visie namelijk belangrijk dat ieder van ons steeds meer leert te vertrouwen op zijn of haar eigen innerlijk weten, in plaats van - wat ons in onze cultuur geleerd wordt - te 'geloven' wat externe autoriteiten zeggen dat waar is. Een van de gevolgen van het feit dat ik de universele wetten zowel baseer op inzichten van verschillende wijsheidstradities als op basis van recente baanbrekende wetenschappelijke ontdekkingen is, dat het boek toegankelijk is voor zowel mensen die in de eerste plaats hechten aan een rationele onderbouwing als voor mensen die de voorkeur geven aan een spirituele onderbouwing.

Inmiddels heb ik diverse keren het volgende verhaal gehoord van lezers van mijn boek: bij echtparen waarvan de vrouw spiritueel geïnteresseerd was en daarbij van alles ontdekte, en dat niet met haar man kon delen, veranderde dat toen ze beide het boek 'De Hele Olifant in Beeld' hadden gelezen. Want daardoor hadden ze een taal ter beschikking gekregen om wel met elkaar te kunnen communiceren.

Hoe kunnen we in harmonie met de natuur leven

Mijn hele leven ben ik op zoek geweest naar een antwoord op de vraag: 'Hoe kunnen we als mensen in harmonie met de natuur leven?' Ik vond het antwoord niet in mijn studie ecologie. Vervolgens probeerde ik andere invalshoeken, zoals milieu educatie en milieuacties zoals bijvoorbeeld tegen het storten van radioactief afval in zee. Tenslotte kwam ik in 1990 tot de conclusie dat ik het antwoord op die vraag niet in onze westerse cultuur zou vinden, maar mogelijk wel bij inheemse culturen die een lange traditie kennen van een manier van leven die veel dichterbij de natuur is. Om eventuele problemen met taalbarrières te vermijden besloot ik om bij de inheemse culturen in de Verenigde Staten en Canada te rade te gaan.

Het leidde tot een intuïtieve speurtocht (het internet bestond nog niet) in de jaren 90. Het eerste antwoord dat ik op deze zoektocht vond was, dat wij als mensen alleen in harmonie met de natuur kunnen leven als we op een spirituele manier leven.

Dat leidde naar de volgende vraag: Wat betekent het om op een spirituele manier te leven? Vervolgens ontdekte ik, dat inheemse mensen kennis en inzichten niet overdragen zoals gebruikelijk is in onze westerse cultuur, namelijk op een abstracte, theoretische manier. In plaats daarvan zijn zij er van overtuigd dat je inzichten eigenlijk alleen op kan doen op basis van persoonlijke directe ervaringen. Als gevolg daarvan kennen ze vele manieren om bewust situaties te creëren, waarin het mogelijk is om bepaalde ervaringen op te doen. Voor mij betekende dat, dat ik daarnaar op zoek ging.

Grandfather Stalking Wolf

Via een hele reeks van gebeurtenissen en ervaringen kwam ik uiteindelijk terecht bij ‘The Trackerschool’ van Tom Brown Jr. Om de achtergrond van deze school te begrijpen is het verhaal van de Apache-indiaan *Grandfather Stalking Wolf* belangrijk. Hij was geboren ergens in de tweede helft van de negentiende eeuw in een Apache gemeenschap in wat nu de staat New Mexico is. Echter toen hij 2 jaar oud was werd het grootste deel van die gemeenschap door westerse kolonisten vermoord. De weinigen die het hadden overleefd vluchtten onder leiding van zijn overgrootvader naar de bergen in Noord Mexico. Daar leefden ze op zo’n manier dat ze geen sporen achter lieten, zodat niemand wist dat deze Apachen bestonden. Daar kreeg Stalking Wolf een traditionele opvoeding en droeg zijn overgrootvader veel van de oude wijsheid aan hem over. Toen hij 20 jaar was kreeg Stalking Wolf een visioen dat hem duidelijk maakte dat het zijn taak was in dit leven om alle nog bestaande maar snel verdwijnende praktische en spirituele kennis over leven in harmonie met de natuur in heel Noord-, Mid- en Zuid-Amerika te verzamelen, zelf in praktijk te brengen en er de gemeenschappelijke achterliggende principes uit te destilleren. Dat is wat hij gedurende 60 jaar heeft gedaan. Toen hij inmiddels 80 jaar was moest hij iemand vinden om vervolgens al deze verzamelde kennis en inzichten aan door te kunnen geven. Het lukte hem echter niet om daarvoor een geschikt iemand te vinden aangezien de meeste inheemse mensen die de genocide

hadden overleefd inmiddels in reservaten woonden en daar met allerlei problemen kampten. Uiteindelijk werd het Grandfather Stalking Wolf via een tweede visioen duidelijk dat hij de kennis door moest geven aan een 'white coyote' ergens in het westen. Dat leidde hem tenslotte naar een niet-inheemse jongen van 8 jaar die met zijn ouders in de staat New Jersey aan de rand van het bos woonde.

Deze jongen, Tom Brown Jr., deed niets liever dan al zijn vrije tijd in het bos doorbrengen met Grandfather Stalking Wolf en van zijn 8^e tot zijn 18^e spande hij zich in om zoveel mogelijk te leren van deze bijzondere Apache.

Na deze 10 jaar ging Grandfather Stalking Wolf, die toen al boven de 90 was, terug naar New Mexico omdat zijn taak volbracht was. Omdat het in de USA lange tijd illegaal was om openlijk inheemse spirituele kennis te delen (pas in 1979 met de American Indian Religious Freedom Act veranderde dat) noemde Tom Brown Jr. de school die hij oprichtte om op zijn beurt al deze kennis door te kunnen geven 'The Trackerschool' – dus de school voor spoorzoeken. Een van de vaardigheden die hij van Grandfather Stalking Wolf had geleerd was inderdaad spoorzoeken en hij was daar zó goed in, dat de politie diverse keren zijn hulp had ingeroepen wanneer er mensen vermist waren.

Cursussen 'Philosophy'

In de 90er jaren heb ik daar een hele serie cursussen gevolgd: zowel praktische cursussen over leven in de natuur, als cursussen 'awareness' om te leren om op een intense manier de natuur waar te nemen als ook cursussen 'philosophy'. Deze laatste cursussen waren in feite de werkelijk spirituele cursussen. Via de meeste meditatiemethodes is het weliswaar mogelijk om tijdelijk in een andere, ruimere staat van bewustzijn te geraken, maar dat gebeurt vrijwel altijd in een liggende of zittende situatie met je ogen dicht, om vervolgens daarna weer terug te keren naar de 'gewone staat van bewustzijn'. In de 'philosophy'-cursussen daarentegen was het doel om te leren om in die andere, ruimere staat van bewustzijn met open ogen *te leven en te zijn te midden van de natuur*.

Aangezien onze staat van bewustzijn bepaalt wat we wel en niet kunnen waarnemen, maakte deze ruimere staat van bewustzijn het mogelijk om in de natuur niet alleen de wereld van materie maar ook de energetische wereld waar te nemen. Dus wat we onder andere leerden

is hoe we de focus van onze aandacht konden verschuiven van gericht op de wereld van materie, naar gericht op de wereld van energie in ruimte en tijd, en – indien nodig – naar de wereld van energie voorbij ruimte en tijd. Natuurlijk is dit een proces dat veel oefening vraagt.

Een ervaring op een basisschool die mij diep raakte

Dat ik tenslotte boeken ben gaan schrijven is begonnen met mijn intentie om het onderwijs te veranderen, nadat ik een ervaring opdeed op een basisschool die mij diep raakte. Heel kort samengevat was dat het volgende: ik kon als kunstenaar een bijscholingscursus volgen om kunstprojecten op basisscholen te geven. Ik beschouwde dat als een prachtige manier om leerlingen uit te nodigen om via kunst zich uit te kunnen drukken. Echter de school waar ik hiervoor stage liep zag dat anders: zij vonden dat ik kinderen voorbeelden moest geven om na te tekenen, want zonder een voorbeeld zou het te onveilig voor de kinderen zijn... Tenslotte lukte het me toch om als stagiaire toestemming te krijgen voor een 'experiment' waarbij de kinderen geen voorbeeld kregen. Ik vertelde de kinderen dat ik soms, als ik mijn ogen dicht deed, prachtige dingen zag, en dat ik op basis daarvan dan mijn kunst ging maken. Ik vroeg hen of zij wel eens iets zagen als ze hun ogen dicht hadden. Tot mijn vreugde riepen ze in koor ja! Dus ik zei, 'dat is wat we gaan doen. Ons thema is vrede en jullie gaan zo je ogen dicht doen, en wat je dan ook maar ziet, dat ga je tekenen. Je hoeft me niet te vragen of het goed is, want het is altijd goed.' Daarna mochten ze als ze dat wilden één voor één voor de klas hun tekening laten zien en er iets over vertellen. Dat ging heel goed, alleen bleek er niet voldoende tijd te zijn om alle kinderen aan de beurt te laten komen... Een jongen die niet aan de beurt was gekomen had een prachtige draak getekend.

Toen de kinderen de klas al aan het verlaten waren ging de juf naar hem toe en wees hem heftig terecht, want 'hoe had hij gedurfd om een draak te tekenen als het onderwerp vrede was'... Natuurlijk schrok die jongen en eerst probeerde hij zich nog te verdedigen, maar vervolgens werd hij boos, verkreukelde zijn tekening en liep kwaad de klas uit. Terwijl ik daar nog helemaal uit het veld geslagen door was, bleek ik vervolgens zelf aan de beurt te zijn: de juf wees ook mij terecht, want 'hoe had ik gedurfd om tegen de kinderen te zeggen dat alles goed was! Ik had beho-

ren te weten dat sommige dingen goed zijn en andere dingen niet.' Tot mijn spijt lukte het niet om haar uit te leggen, dat ik dat juist bewust zo gezegd had en met buikpijn ging ik naar huis... Dit gebeuren had tot gevolg dat van ergens diep binnenin mij het plotselinge besluit naar boven kwam om het onderwijs te willen veranderen. De reden dat het mij niet was gelukt om de juf uit te leggen waarom ik gedaan had wat ik had gedaan, was dat ik een heel ander wereldbeeld had dan zij. Daarom wilde ik een manier vinden om aan zo veel mogelijk mensen uit te leggen dat een ander wereldbeeld mogelijk is. Dat is wat me op het pad bracht om mijn eerste boek te schrijven.

Samenlevingen in Balans

Maar omdat binnen een cultuur het onderwijssysteem een onlosmakelijk onderdeel is van die cultuur zelf, realiseerde ik me pas nadat ik 'De Hele Olifant in Beeld' had geschreven, dat we het onderwijs pas echt vorm kunnen geven op basis van een geheel nieuw wereldbeeld, als ook die samenleving zelf op dat nieuwe wereldbeeld gebaseerd zal zijn. Vandaar mijn tweede boek: 'Samenlevingen in Balans, Naar een toekomst in harmonie met de universele wetten' (2014). De term 'Samenlevingen in Balans' gebruik ik voor samenlevingen waarvoor geldt dat inzicht in de universele wetmatigheden een inherent onderdeel is van alle aspecten van de cultuur. Ik ben nu mijn derde boek aan het schrijven, dat nader ingaat op de organisatie van deze samenlevingen die niet hiërarchisch is, maar egalitair. Tenslotte wil ik dan mijn vierde boek schrijven over opvoeding en onderwijs gebaseerd op een holistisch wereldbeeld en in lijn met de universele wetten.

Het proces van 'spiritueel wakker worden'

Een ander belangrijk aspect dat ik van de inheemse culturen leerde was hoe belangrijk 'walking-your-talk' is, dus de coherentie en eenduidigheid tussen wat je zegt en wat je doet. Voor mij betekende dat, dat ik keer op keer ontdekte hoeveel onverwerkte zaken of trauma's, met name uit mijn jeugd, nog opgeruimd moesten worden voordat ik werkelijk hetzij de opgedane ervaringen kon integreren, hetzij volgende stappen op mijn spirituele pad kon zetten. Het is letterlijk: 'verander de wereld, begin bij jezelf' en dat was en is in feite nog steeds een proces van heling.

En datzelfde geldt ook voor het proces van het schrijven van boeken. Ik kan pas werkelijk ergens over schrijven, als ik dat kan baseren op eigen ervaringen en innerlijk weten.

Nadat ik recent opnieuw een diepere laag in mezelf heb kunnen heilen, ben ik nu ook in staat om de krachten in de wereld die zich inspannen om zoveel mogelijk mensen onwetend te houden onder ogen te zien en te erkennen.

Het proces van 'spiritueel wakker worden' betreft dus in feite twee zaken: enerzijds gaat dat over het innerlijk wakker worden en dus steeds beter begrijpen wie we in essentie zijn en dat zoveel mogelijk proberen te belichamen en te leven.

Anderzijds gaat dat om een steeds helderder bewustzijn van dat wat ons probeert te misleiden, ons de waarheid tracht te onthouden en ons onbewust wil houden. Het erkennen van dit laatste vraagt een permanente alertheid om steeds opnieuw na te gaan of we ons mogelijk onbewust laten beïnvloeden en mee laten nemen in een richting waarin we juist niet willen gaan en om steeds meer te vertrouwen op onze eigen innerlijke waarheid. Het geeft een enorme steun als we mensen ontmoeten die daar ook mee bezig zijn en we zullen elkaar steeds meer gaan vinden.

www.marjadevries.nl